

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Informace o návštěvě zařízení

Dětská psychiatrická nemocnice v Lounech

Jedním z úkolů veřejného ochránce práv je kontrolovat [zacházení s lidmi, kteří žijí v různých institucích](#), a to včetně zařízení pro děti a zařízení zdravotnických. Provádí proto tzv. systematické návštěvy. Pokud zjistí pochybení nebo nějaký prostor pro zlepšení, formuluje doporučení a návrhy opatření k nápravě. Zobecňující zprávy z návštěv jednotlivých typů zařízení jsou dostupné na [internetových stránkách veřejného ochránce práv](#).

V srpnu 2012 uskutečnil ochránce již třetí návštěvu Dětské psychiatrické nemocnice v Lounech (předchozí dvě systematické návštěvy byly provedeny v roce 2011). Tato návštěva měla za cíl ověřit, zda zařízení naplnilo předchozí doporučení ochránce. Na místě bylo zjištěno, že většina doporučení naplněna nebyla, a ochránce se proto obrátil na zřizovatele zařízení – Ministerstvo zdravotnictví. Následně proběhla dvě jednání pracovníků Kanceláře veřejného ochránce práv s představiteli ministerstva. V jejich rámci byla řešena budoucnost této nemocnice a byly učiněny konkrétní přísliby nápravy daného stavu. V zařízení došlo počátkem roku 2013 k výměně osob na pozici ředitele.

Adresa: Rybálkova 1400, 440 01 Louny 1

Druh zařízení: psychiatrická léčebna

Zřizovatel: Ministerstvo zdravotnictví

Kapacita: 54 lůžek

Datum návštěvy: 27. – 28. srpna 2012

Druh návštěvy: neohlášená, za přítomnosti expertů z oboru pedopsychiatrie a ošetrovatelská péče v dětské a dorostové psychiatrii

Materiální vybavení

Zjištění ochránce

Vnitřní prostředí nemocnice bylo neútluné a nedůstojné (oprýskané omítky a kachličky v ložnicích, otlučený nábytek, umístění postelí ve vykachličkovaném prostoru). Nedostatečné vybavení představovalo rizika jak hygienická, tak bezpečnostní. Špatné hygienické podmínky spočívaly např. v tom, že ručníky pro

denní hygienu byly velice špinavé, některé děti si neměly kam pověsit svůj osobní ručník, matrace na lůžkách, vyrobené z molitanu, nebyly omyvatelné ani dezinfikovatelné. V jedné z ložnic byl nalezen rozbitý nábytek, jehož dřevěné části mohly být snadno použity jako zbraň.

V nemocnici byla vyhrazena speciální místnost, nazvaná „pokoj intenzivního dohledu“. Tato místnost nicméně nesplňovala parametry typické pro intenzivní dohled.¹ Nacházela se sice blízko pracovního personálu, v dalších ohledech však šlo o stejnou ložnici (stejně nebezpečnou a neutěšenou), jako byly ostatní pokoje v nemocnici. Její tři lůžka byla běžně obsazována dětmi, které v ničem nevyžadovaly zvláštní dohled.

Vybavení nemocnice rovněž dostatečně nezajišťovalo soukromí dětí. Většinu toalet nebylo možno uzamknout a sprchové kouty byly od hlavní chodby odděleny pouze nezajistitelnými shrnovacími dveřmi.

Odpověď zřizovatele

Zřizovatel uvedl, že po nástupu nového ředitele byla provedena detailní prohlídka prostor určených pro hospitalizaci pacientů a byl zpracován podrobný plán jejich oprav. Ten byl posléze předložen majiteli budovy (ve které je léčebna v nájmu) ke schválení.

Prázdninový pobyt

Zjištění ochránce

Nemocnice realizovala mimo klasických (diagnostických a terapeutických) pobytů též tzv. „prázdninové pobyty“ se zaměřením na stabilizaci poruch chování a na rozvoj školních dovedností. Řada dětí, nacházejících se přes léto v nemocnici, sem přijela tak říkajíc jako na „letní tábor“. Některé z nich zde nicméně zůstaly i po skončení letních prázdnin.

Ochránce opakovaně kritizoval:

- špatnou doložitelnost průběhu léčby ve zdravotnické dokumentaci a následnou nemožnost zkontrolovat trvání indikace v případě prodloužení pobytu po konci prázdnin;
- absenci jasné koncepce prázdninového pobytu (s ohledem na zájem dítěte, kontrolu a plánování průběhu pobytu, jeho personální zajištění);
- skutečnost, že nemocnice je v regionu vnímána jako místo, kde mohou být děti ponechány přes prázdniny jako na „letním táboře“;
- skutečnost, že problematrické děti jsou účelově přesouvány ze školských zařízení do zařízení zdravotnických.

¹ Intenzivním dohledem je myšlena nepřetržitá přítomnost ošetrovatelského personálu a neustálý vizuální dosah.

Ochránce zdůraznil, že zdravotnická zařízení nemají nahrazovat preventivně výchovnou péči; k hospitalizaci dítěte by proto mělo dojít až v krajním případě. Dále upozornil, že zákonní zástupci musí být dostatečně informováni o tom, jakou povahu má prázdninový pobyt a za jakých okolností může být prodloužen.

Odpověď zřizovatele

Zřizovatel uvedl, že v rámci nápravných opatření bude zrušeno vše, co nějak souvisí s hospitalizacemi za účelem pobytu na „táboře“ (nevhodný text na internetových stránkách nemocnice, atd.).

Zdravotnická dokumentace

Zjištění ochránce

Lékaři v nemocnici nevypracovávali epikrízy (pravidelná shrnutí zdravotního stavu pacienta), ačkoliv ty jsou povinnou součástí zdravotnické dokumentace.² Lékařské záznamy byly velmi strohé, na některých navíc chyběl podpis i jméno pisatele. Byl zjištěn případ, kdy byla dítěti nasazena medikace a v záznamech k tomu nebyl uveden žádný komentář.

Odpověď zřizovatele

Zřizovatel uvedl, že bude proveden audit vedení zdravotnické dokumentace se zaměřením na soulad s vyhláškou o zdravotnické dokumentaci.

Souhlas s hospitalizací dítěte

Při zkoumání zdravotnické dokumentace vyvstala pochybnost, zda byli rodiče (jako zákonní zástupci) dostatečně informováni o zdravotním stavu dítěte a o předpokládaném postupu jeho léčby. Z dokumentace nebylo jasně prokazatelné, zda byl jejich souhlas s hospitalizací dítěte opravdu informovaný, jak to vyžaduje zákon.³ V případě dětí z dětských domovů bylo pak naprosto zřejmé, že informovaný souhlas rodiči dán nebyl a ani být nemohl (jejich podpis byl zprostředkován pracovníky dětského domova, aniž by rodičům byly písemně zaslány jakékoliv podrobnosti o hospitalizaci dítěte).

V nemocnici rovněž nebyl zjišťován názor dítěte na hospitalizaci (nebyl o tom učiněn žádný záznam a pracovníci neznali příslušnou zákonnou úpravu).⁴

² Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů.

³ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“).

⁴ § 35 odst. 1 a 3 zákona o zdravotních službách.